

Школска 2013/14.

**Републичко такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе
VII разред**

Шифра: _____

1.	У следећој реченици подвуци речи које се слажу (конгруирају) са подвученом именицом Сви <u>људи</u> плаве косе устали су на његов знак.	
2.	Прочитај следећу реченицу, а затим заокружи слова испред тачних тврдњи: <i>Пословођа је за своју радњу наручио пет мобилних телефона најновије генерације.</i> а) У овом примеру именица која стоји у генитиву множине женског је рода. б) У овом примеру употребљена су три придева. в) У овом примеру придев у суперлативу стоји у облику женског рода. г) У овом примеру нема ниједног прилога.	
3.	Заокружи слово испред примера у ком нема правописних грешака: а) Мирко је на пијаци купио две–три тиквице. б) Иво Андрић (1892-1975) рођен је у Доцу код Травника. в) Кажу да у Данској сваки човек који заврши средњу школу уписује факултет. г) Мештровићева ремек–дела и данас красе хол Народног музеја.	
4.	Подвуци речи са краткоузлазним акцентом: бол ринтати претпоставити сан подметач	
5.	Заокружи слова испред примера у којима уочаваш пасив: а) Некад се ова симфонија изводила без хора. г) Гвожђе се кује док је вруће. б) Ко се дима не надими, тај се ватре не огреја. д) Не могу да се сетим. в) Кондуктера је заболоо палац. љ) Поштари бежаху сасвим покисли.	
6.	Подвуци речи које садрже суфикс <u>-ост</u> : пост слабост мост кост водњикавост старост	
7.	Заокружи слова испред примера са апозицијом: а) Пера је, жељан колача, отишао у кухињу. б) Пера, дојучерашњи првак школе у шаху, данас је само вицешампион. в) Пера воли Јелену, али Данијелу, њену комшиницу, не воли ни да види. г) Пера је, пре него што је почео да се бави шахом, био страствени играч кликера. д) Пера је код куће затекао Лазу, тужног због пораза у фудбалу.	
8.	У следећем примеру подвуци речи које илуструју јотовање: Потражи ме у предграђу, на улици, на раскршћу.	
9.	У следећем примеру подвуци придевске заменице у облику женског рода: Он ме доведе у нашу болницу, где ја обично седим у његовој канцеларији, док он не обиђе своје пацијенте и не провери има ли каквих новости у администрацији или неких проблема међу њеним особљем.	
10.	Заокружи слова испред тачних тврдњи: а) Ћирило и Методије били су најученији Словени свога доба. б) Ћирило и Методије добро су познавали један словенски дијалекат. в) Ћирило и Методије ишли су у Моравску да организују наставу у школама. г) Ћирило и Методије саставили су глагољицу. д) После Методијеве смрти Ћирило је саставио ћирилицу.	

11.	У следећем примеру подвуци глаголе у аористу: Онда Миланов брат, не знам како се оно зваше, плану и излете из собе.													
12.	У следећој реченици подвуци несвршене глаголе који конгруирају са именицом женског рода: Осврћући се око себе, жене су се лагано зауставиле, спустиле торбе, припремиле документа и почеле да ваде металне предмете и одлажу их на посебан сто.													
13.	У следећем примеру подвуци субјекат: Брзо им је ово десно крило.													
14.	Одреди граматичке категорије подвучених речи у следећем примеру: Након тог испада плашили су <u>га</u> се <u>годинама</u> .													
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Род</th> <th>Падеж</th> <th>Број</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>га</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>годинама</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Род	Падеж	Број	га				годинама				
	Род	Падеж	Број											
га														
годинама														
15.	Одреди граматичке категорије подвучених речи у следећем примеру: <u>Будеш</u> ли га <u>изгубио</u> , <u>пази се</u> !													
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Лице</th> <th>Број</th> <th>Глаголски облик</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>будеш изгубио</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>пази се</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Лице	Број	Глаголски облик	будеш изгубио				пази се				
	Лице	Број	Глаголски облик											
будеш изгубио														
пази се														
16.	Заокружи слова испред примера у којима је прави објекат исказан синтагмом: а) Мој брат највише на свету воли добру гибаницу. б) Опет сам се сетио оног симпатичног човека из Тополе. в) Помислих да моја другарица из школе можда има санке. г) Мост се гради узводно. д) Велики мост се гради узводно. ђ) Не понесеш ли од куће који пакет хумура, мораћемо у продавницу.													
17.	У следећем примеру подвуци безличне (имперсоналне) глаголе: Напољу је дувало и капци су клепетали, а на тераси је стајао неки човек, једнако се врпољећи, као да га нешто сврби, и гледао у небо, ваљда се присећајући како је ноћас пљуштало и вода отицала низ олуке, док је село спавало чврстим сном.													
18.	У следећем примеру подвуци предлоге: Дуж пута се протезала велика јаруга, која се у јесен пунила водом и лишћем, а око ње су се знале окупити птичице, које би тражиле храну међу листовима и под водом.													
19.	Који уснени сугласник се највише пута појављује у следећем примеру: Одмах по почетку бомбардовања становници Булбулдера склонили су се у посебно обезбеђено склониште, као и многи други грађани Београда. Одговор: _____													
20.	У следећој реченици подвуци придеве у облику неодређеног вида: У хемијској лабораторији налази се један плави суд у ком стоји некакав прах, бео и веома запаљив.													

Укупно поена: _____

Прегледао: _____

Школска 2013/14.

Републичко такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе
VII разред

Решења

1. Сви људи плаве косе ушали су на његов знак.
2. в), г)
3. в)
4. бол ринтати претпоставити сан подметац
5. а), г)
6. пост слабост мост кост водњикавост старост
7. б), в)
8. Потражи ме у предграђу, на улици, на раскршћу.
9. Он ме доведе у нашу болницу, где ја обично седим у његовој канцеларији, док он не обиђе своје пацијенте и не провери има ли каквих новости у администрацији или неких проблема међу њеним особљем.
10. б), г)
11. Онда Миланов брат, не знам како се оно зваше, плану и излете из собе.
12. Осврћући се око себе, жене су се лагано зауставиле, спустиле торбе, припремиле документа и почеле да ваде металне предмете и одлажу их на посебан сто.
13. Брзо им је ово десно крило.
- 14.

	Род	Падеж	Број
га	мушки	генитив	једнина
годинама	женски	инструментал	множина

15.

	Лице	Број	Глаголски облик
будеш изгубио	друго / 2.	једнина / јд.	футур II / футур други / футур егзактни
пази се	друго / 2.	једнина / јд.	императив / заповедни начин

16. а), б)

17. Напољу је дувало и капци су клепетали, а на тераси је стајао неки човек, једнако се врпољећи, као да га нешто сврби, и гледао у небо, ваљда се присећајући како је ноћас пљуштало и вода отицала низ олуке, док је село спавало чврстим сном.
18. Дуж пута се протезала велика јаруга, која се у јесен пунила водом и лишћем, а око ње су се знале окупити птичице, које би тражиле храну међу листовима и под водом.
19. Б (б)
20. У хемијској лабораторији налази се један плави суд у ком стоји некакав прах, бео и веома запаљив.

